

UCHWAŁA NR XXXI/171/2017
RADY GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY
z dnia 18 sierpnia 2017 roku

w sprawie zmiany uchwały Nr XXVI/150/2017 Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) Rada Gminy Miastków Kościelny uchwała, co następuje:

§ 1

Zmienia się treść załącznika Nr 1 Uchwały Nr XXVI/150/2017 Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 28 lutego 2017 roku w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020, który otrzymuje brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miastków Kościelny.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Marcin Zajac
Marcin Zajac

Program Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020

Warszawa, październik - grudzień 2016

Green Wood Sp. z o.o.

3.3.6.	Infrastruktura komunikacyjna.....	43
3.3.7.	Identyfikacja problemów w sferze przestrzenna i infrastrukturalna	48
3.4.	Strefa gospodarcza	48
3.4.1.	Rolnictwo.....	48
3.4.2.	Struktura gospodarcza gminy.....	49
3.4.3.	Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej	53
3.5.	Wnioski z konsultacji społecznych prowadzonych podczas przygotowania dokumentu	53
3.5.1.	Warsztaty z mieszkańcami gminy.....	54
3.5.2.	Wnioski z badania ilościowego CAPI.....	55
3.6.	Podsumowanie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych	61
4.	Założenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Miastków Kościelny	63
4.1.	Analiza wskaźnikowa	64
4.2.	Delimitacja obszarów problemowych	70
4.3.	Wizja oraz cele: strategiczny i szczegółowe rewitalizacji.....	76
	Wizja 76	
	Cele strategiczne i szczegółowe.....	77
5.	Projekty	77
5.1.	Planowane projekty na obszarach rewitalizacji	77
5.1.1.	Projekty główne.....	77
5.1.2.	Projekty uzupełniające.....	95
5.1.3.	Komplementarność projektów.....	97
5.2.	Zasady partnerstwa i partycypacji społecznej.....	102
6.	System wdrażania Programu Rewitalizacji	104
6.1.	System wdrażania.....	104
6.2.	System monitoringu oraz aktualizacji projektów	105
6.3.	Ocena oddziaływania na środowisko Programu Rewitalizacji	107
7.	Załączniki	107
7.1.	Spis tabel.....	107
7.2.	Spis schematów i wykresów.....	109
7.3.	Spis map.....	109
7.4.	Załączniki.....	109

ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar ten może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Program rewitalizacji jest inicjowany, opracowany oraz uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446). Program zakłada określenie, w perspektywie wieloletniej, działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzających do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

1.2. Metodologia opracowania Programu Rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny został opracowany w oparciu o model partycypacyjno-ekspercki. Pierwszym jego elementem jest udział szerokiej grupy interesariuszy z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Partycypacja społeczna została wpisana w proces rewitalizacji zdegradowanych obszarów Gminy Miastków Kościelny na różnych jego etapach tzn. identyfikacji obszarów problemowych, planowania działań, realizacji oraz monitorowania i ewaluacji. Drugim elementem modelu jest zaangażowanie ekspertów zewnętrznych. Odpowiadali oni m.in. za proces przeprowadzenia konsultacji społecznych i przygotowanie Programu Rewitalizacji. Metodologia opracowania przedmiotowego dokumentu składała się z następujących elementów:

1. Podjęcia dn. 12.02.2016 r. uchwały przez Radę Gminy Miastków Kościelny w sprawie przystąpienia do opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020. Uchwała Nr XV/88/2016
2. Przeprowadzenie spotkania informacyjnego rozpoczęcia prac nad Programem Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny, podczas którego przedstawiono założenia programu, określenie harmonogramu oraz sposób pracy nad przedmiotowym dokumentem. Odbyło się ono 24 października 2016 r. Uczestniczyli w nim lokalni liderzy, pracownicy urzędu oraz radni. W sumie 30 osób.

Koncentracja programu rewitalizacji

Program rewitalizacji dotyczy terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych.

Działania rewitalizacyjne zostały skierowane na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji.

Komplementarność projektów rewitalizacyjnych

Projekty rewitalizacyjne są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym, źródeł finansowania (vide 5.1.4)

Partycypacja społeczna

Na każdym etapie przygotowania przedmiotowego dokumenty istotną rolę odgrywał udział najważniejszych interesariuszy. Zasady partnerstwa oraz partycypacji społecznej zostały szerzej opisane w rozdziale 5.1.5. Powiązanie Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie kraju, regionu i gminy.

2. Powiązanie Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie regionu i gminy

Program Rewitalizacji Gminy Miastków Kościelny jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi:

2.1.1. Programy Regionalne

1.1.1. Regionalna Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Forum Powiatu Garwolińskiego na lata 2014-2020¹

Cel strategiczny 1

Poprawa jakości życia mieszkańców obszaru Lokalnej Grupy Działania.

Cele szczegółowe

¹ http://www.lgd-garwolin.pl/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=77&Itemid=258 str. 33-39

Cel strategiczny 4 Wzrost aktywności mieszkańców

4.1. Rozwój organizacji pozarządowych i grup mieszkańców

Gmina będzie wspierać inicjatywy mieszkańców mające na celu rozwój działalności organizacji pozarządowych, w szczególności straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich i klubów sportowych. Zostanie opracowany plan współpracy z organizacjami pozarządowymi i przeznaczone środki na dofinansowanie działań wynikających z planu współpracy.

Uzasadnienie realizacji celu 1.2 Programu Rewitalizacji

4.2. Wzmacnianie więzi społecznych

Organizowane będą uroczystości i imprezy o charakterze integracyjnym (dożynki, pokazy strażackie itp.)

Uzasadnienie realizacji celu 1.2 Programu Rewitalizacji

4.3. Aktywizacja młodzieży

Gmina będzie rozwijać infrastrukturę sportową i wspierać imprezy sportowe adresowane do młodzieży. W budżecie zostaną przeznaczone środki na funkcjonowanie klubów sportowych, młodzieżowej orkiestry dętej, zespołów tanecznych i wokalnych oraz innych form pracy.

Uzasadnienie realizacji celu 1.1 i 1.2 Programu Rewitalizacji

2.2.2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miastków Kościelny przyjęty uchwałą Nr III/12/2014 przez Radę Gminy Miastków Kościelny z dnia 29 grudnia 2014 r.³

Rozdział 18 Polityka przestrzenna gminy Miastków Kościelny

Celem polityki przestrzennej gminy Miastków Kościelny jest cel uniwersalny: podnoszenie standardu warunków życia mieszkańców gminy przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego.

Cele strategiczne rozwoju gminy Miastków Kościelny:

3. poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zapewnienie optymalnego dostępu do infrastruktury technicznej i społecznej.

³ <http://www.miastkowkoscielny.pl/index.php?id=242>

3. Diagnoza sytuacji w gminie Miastków Kościelny

3.1. Ogólna charakterystyka gminy

Miastków Kościelny to gmina wiejska, położona w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego, na północno-wschodnim krańcu powiatu garwolińskiego.

Gmina Miastków Kościelny graniczy z 5 gminami:

- od północy z gminą wiejską Borowie (powierzchnia 80 km²), powiat garwoliński
- od południa z gminą wiejsko-miejską Żelechów (powierzchnia 87 km²), powiat garwoliński
- od zachodu z gminą wiejską Górzno (powierzchnia 90 km²), powiat garwoliński
- od wschodu z gminą wiejską Stoczek Łukowski (powierzchnia 173 km²), powiat łukowski, województwo lubelskie
- od wschodu z gminą wiejską Wola Mysłowska (powierzchnia 120 km²) powiat łukowski, województwo lubelskie

Rysunek 1 Mapa powiatu garwolińskiego

1. Garwolin miasto
2. Garwolin gmina
3. Łaskarzew miasto
4. Łaskarzew gmina

Mapa 1 Mapa gminy Miastków Kościelny

3.2. Strefa społeczna

3.2.1. Struktura demograficzna

Liczba ludności w gminie Miastków Kościelny na przestrzeni ostatnich 8 lat sukcesywnie spada. W 2015 roku wynosiła ona 4963 osób. W ciągu 8 lat liczba mieszkańców zmniejszyła się o 213 osób. Na tle powiatu, województwa i kraju trend ten jest bardzo negatywny. Również przyrost naturalny w gminie jest ujemny, z wyjątkami w 2011 i 2014 roku. W 2015 roku wyniósł on -1,63 na 1000 mieszkańców. Przystawia się on niekorzystnie na tle kraju, województwa i w szczególności powiatu.

liczba osób zamieszkałych	liczba osób zmniejszonych	rok

2010	32	43
2011	35	54
2012	13	57
2013	37	38
2014	26	73

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.01

Spośród 16 sołectw najbardziej ludne są Miastków Kościelny, Zgórze, Zwola, Brzegi. Mieszka w nich odpowiednio 14%, 11,2%, 11% i 10,4% wszystkich mieszkańców gminy. Najmniejsze to sołectwo Glinki.

Tabela 4 Stan ludności gminy Miastków Kościelny w podziale na sołectwa

L.p.	Nazwa miejscowości	Stan ludności 31.12. 2015	Procentowy udział mieszkańców gminy
1	Brzegi	516	10,40%
2	Glinki	64	1,29%
3	Kruszówka	113	2,28%
4	Kujawy	232	4,67%
5	Miastków Kościelny	696	14,02%
6	Oziemkówka	231	4,65%
7	Przykory	340	6,85%
8	Ryczyska	259	5,22%
9	Stary Miastków	430	8,66%
10	Wola Miastkowska	256	5,16%
11	Zabruzdy	221	4,45%
12	Zabruzdy Kolonia	133	2,68%
13	Zasiadały	130	2,62%
14	Zgórze	555	11,18%
15	Zwola	546	11,00%
16	Zwola Poduchowna	241	4,86%
	gmina Miastków Kościelny	4963	100,00%

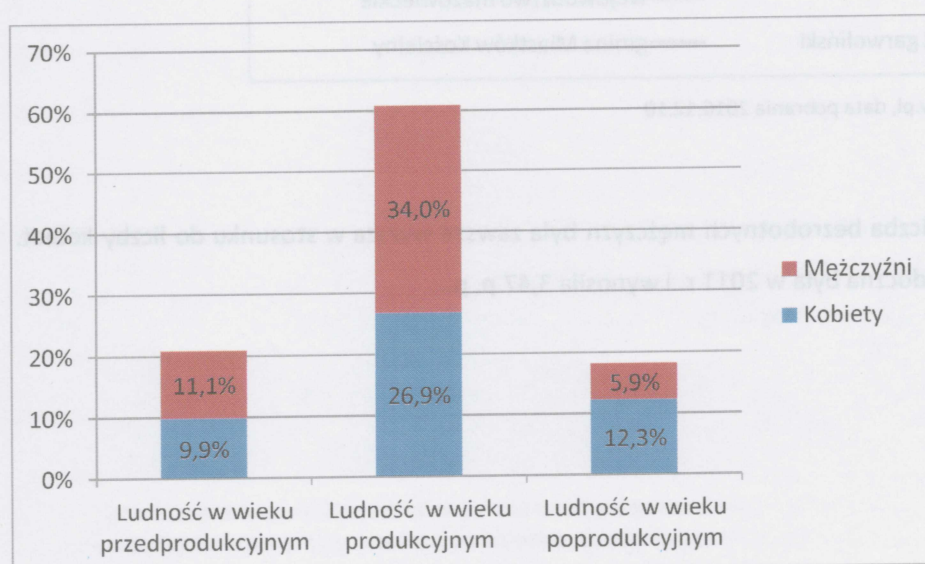
Źródło: Dane Urzędu Gminy

W strukturze ekonomicznej ludności gminy Miastków Kościelny dominują osoby w wieku produkcyjnym. W 2015 roku było to 60,85 % wszystkich mieszkańców. W tej grupie o ponad 7,1 p. p.

przedprodukcyjnym						
Ludność w wieku produkcyjnym	60,12%	60,45%	60,82%	61,20%	61,18%	60,85%
Ludność w wieku poprodukcyjnym	18,33%	18,12%	18,30%	17,98%	18,24%	18,19%
Wskaźnik obciążenia demograficznego						
Ludność w wieku przedprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	66,3	65,4	64,4	63,4	63,5	64,3
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	85	84,6	87,6	86,4	88,6	86,8
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	30,5	30	30,1	29,4	29,8	29,9

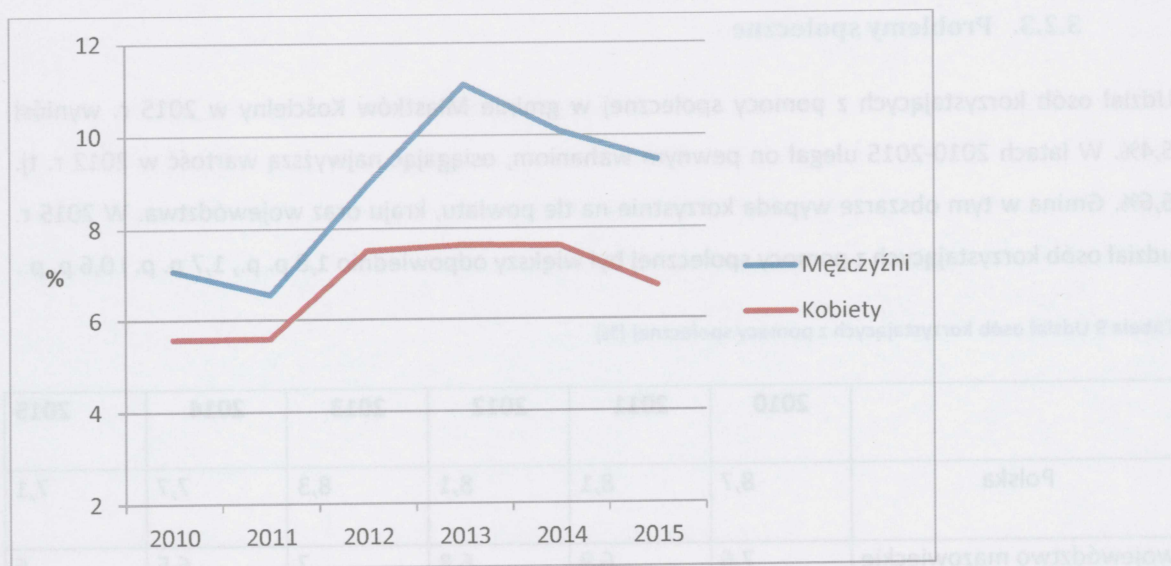
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.10

Wykres 2 Struktura ludności gminy Miastków Kościelny wg ekonomicznych grup wieku (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.10

Tabela 7 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.10

W gminie w 2015 r. było 296 osób bezrobotnych. Relatywnie dużą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne, których było 205, co stanowiło 69% wszystkich zarejestrowanych osób pozostających bez zatrudnienia. Kolejną sporą grupą są mieszkańcy gminy do 30 r. ż. W 2015 r. było ich 94 tj. 32% wszystkich osób bezrobotnych. Dużą grupę stanowią również osoby bez kwalifikacji oraz bez doświadczenia zawodowego, odpowiednio 26% i 24%.

Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych w podziale na jego rodzaj (2015 r.)

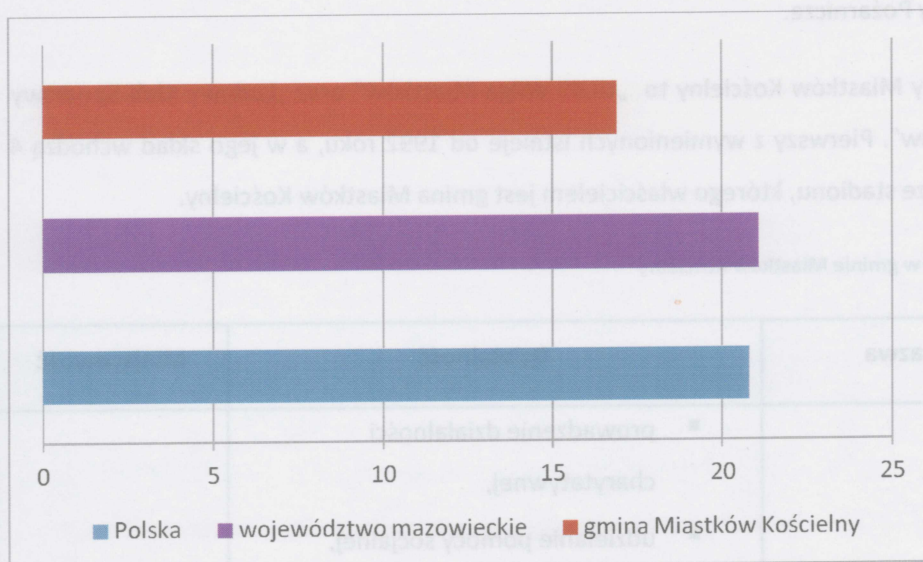
	Liczba osób	Udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych
Ogółem	296	100%
długotrwale	205	69%
do 30 r. ż.	94	32%
powyżej 60 r. ż.	10	3%
bez doświadczenia zawodowego	71	24%
bez kwalifikacji zawodowych	76	26%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie

Ubóstwo	45	41	54	51	62	55
Sieroctwo	0	2	1	0	0	0
Bezdomność	0	1	0	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	5	7	8	5	3
w tym wielodzietność	3	3	5	6	3	3
Bezrobocie	29	26	34	37	35	37
Niepełnosprawność	24	23	26	25	26	26
Długotrwała lub ciężka choroba	18	18	26	23	19	23
Bezradność w sprawach opiek. - wych.	21	29	19	28	32	31
Przemoc w rodzinie	2	3	2	3	5	5
Alkoholizm	20	25	25	27	27	26
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	0	0	3	1
Zdarzenia losowe	1	1	0	0	0	0

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 4 Przepięstwa ogółem na 1000 mieszkañców (2015 r.)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.10

3.2.5. Aktywność społeczna

Organizacje pozarządowe

Liczba organizacji pozarządowych w gminie Miastków Kościelny w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkañców jest wyższa od średniej dla powiatu, województwa i kraju. Dodatkowo biorąc pod uwagę, że dużą część III sektora w Polsce ma swoje siedziby w dużych ośrodkach miejskich (szczególnie dotyczy to Warszawy), należy uznać, że aktywność społeczna w gminie wiejskiej Miastków Kościelny, jest bardzo wysoka.

Tabela 12 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkañców

	2010	2011	2012	2013	2014
Polska	27,12	28,41	29,98	31,52	33,05
województwo mazowieckie	33,02	34,54	36,6	38,68	40,73
powiat garwoliński	18,73	20,62	21,27	21,73	21,9
gmina Miastków Kościelny	37,6	41,63	44,23	46,21	46,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.01

W Gminie działa 11 Ochotniczych Straży Pożarnych, dwa kluby sportowe i 6 stowarzyszeń⁶. W OSP udziela się łącznie 350 osób. Jednostki mają wieloletnie tradycje, wszystkie posiadają Domy Strażaka,

⁶ Dane z: <http://www.miastkowkoscielny.pl/index.php?id=234>

3	Stowarzyszenie kulturalno-oświatowe „Miastków – Dzieciom”	▪ działania na rzecz zrównoważonego rozwoju społecznego, kulturalnego i gospodarczego gmin i powiatów. ▪ upowszechnianie i wspieranie kultury, sportu, rekreacji i edukacji dzieci i młodzieży. ▪ działania na rzecz środowiska naturalnego, ochrona i promocja zdrowia.	Miastków Kościelny
4	Stowarzyszenie Koła Gospodyń Wiejskich w Zwoli	▪ prowadzenie w środowisku kobiet wiejskich działalności upowszechniającej postęp w wiejskich gospodarstwach domowych i rolnictwie, ▪ organizowanie kobiet do działalności na rzecz poprawy warunków społeczno-bytowych, rozwoju różnych form pomocy społecznej. ▪ zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze, ▪ kultywowanie folkloru i sztuki ludowej.	Zwola
5	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых	▪ organizowanie wystaw gołębi oraz udział w wystawach ogólnopolskich; ▪ organizacja lotów gołębi dorosłych i młodych; ▪ przeprowadzanie współzawodnictwa w lotach gołębi.	Zgórze
6	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzegi i Zasiadały	▪ wspieranie, wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju edukacyjnego, społecznego,	Brzegi

największym stopniu odbiegała od średniej dla województwa, tj. o 9,46 p. p.. W mniejszym stopniu od powiatu 3,33 p. p. i kraju 1,67 p. p..

W przypadku wyborów samorządowych, w których wybierane są władze lokalne, mające bezpośredni wpływ na gminę, frekwencja jest zdecydowanie wyższa od średniej dla kraju (o ponad 11,5 p. p.) oraz dla województwa (niemal 8 p. p.). Jednak już niższa od średniej dla powiatu (0,84 p. p.). Najniższa frekwencja była w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2014 r. i była ona również niższa od średniej dla kraju, województwa i powiatu. Odpowiednio 6,23 p. p., 10,49 p. p., 2,72 p. p..

Tabela 14 Frekwencja wyborcza (%)

	Wybory prezydenckie 2015	Wybory do Sejmu 2015	Wybory do Parlamentu Europejskiego 2014	Wybory Samorządowe 2014
Polska	55,34	50,92	23,83	47,21
województwo mazowieckie	61,58	58,71	28,09	50,07
powiat garwoliński	61,41	52,58	20,32	58,57
gmina Miastków Kościelny	60,93	49,25	17,6	57,73

Źródło: <http://pkw.gov.pl/data/pobrania/2016.12.11>

3.2.6. Identyfikacja problemów w sferze społecznej

- Depopulacja ludności i znaczący ujemny przyrost naturalny
- Relatywnie wysoki poziom bezrobocia w stosunku do województwa i kraju, które dotyczy w większym stopniu mężczyzn. Relatywnie dużą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne, 69% wszystkich zarejestrowanych osób pozostających bez zatrudnienia osoby do 30 r. tj. 32% wszystkich osób bezrobotnych. Dużą grupę stanowią również osoby bez kwalifikacji oraz bez doświadczenia zawodowego, odpowiednio 26% i 24%.
- Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz alkoholizmowi. W przypadku dwóch ostatnich w latach 2010-2015 nastąpił wyraźny wzrost.
- Poziom przestępczości jest w niewielkim stopniu niższy, niż średnia dla województwa i kraju.

Gleby

Gleby na terenie gminy położone na wysoczyźnie morenowej utworzone są z piasków luźnych i słabogliniastych, piasków gliniastych lekkich, glin średnich oraz lekkich, natomiast w obniżeniach terenu występują osady deluwialne i organiczne (te ostatnie w dolinach rzek i zagłębieniach terenu jako torfy, mady i namuły). Nieliczne są osady eoliczne. Gleby wykształcone na wysoczyznach, przydatne do rolnictwa, jako grunty orne, są mało żyzne, w okresie wegetacyjnym pojawiają się deficyty wody. Gleby w gminie charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi, w większości należą do klasy I – IVa. Na terenach przyległych do rzeki znajdują się duże płyty gleb organicznych.

Warunki klimatyczne

Gmina Miastków Kościelny położona jest na styku dwóch regionów klimatycznych: podlaskiego i środkowego. Region charakteryzuje się wpływami ostrego klimatu kontynentalnego, charakteryzującego się dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem oraz długą i chłodną zimą.

Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze gminy Miastków Kościelny wynosi około 7,1 °C. Najcieplejszy jest lipiec ze średnią temperaturą 17,7 °C, najzimniejszy styczeń, którego średnia temperatura wynosi – 5,4 °C. W ciągu roku występuje średnio 130 dni z przymrozkami, które mogą sporadycznie występować także w maju i we wrześniu. Okres bezprzymrozkowy trwa 165 dni, a okres wegetacyjny 210 dni.

Średnia wielkość opadów atmosferycznych na terenie gminy jest niska i wynosi około 583 mm. Najniższe opady notuje się w okresie od stycznia do kwietnia, kiedy wynoszą około 26 mm miesięcznie. Maksimum opadów przypada na lipiec, średnia miesięczna wynosi wtedy 74 mm.

Na obszarze gminy Miastków Kościelny przeważają wiatry zachodnie. Około 15% wiatrów pochodzi z tego kierunku. Częste są też wiatry południowo – zachodnie i północno – zachodnie. Najrzadziej notowane są wiatry z kierunku północno – wschodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0 m/sek. Wiatry silne i bardzo silne występują rzadko i pochodzą z kierunku zachodniego.

Obszary chronione

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie występują obszary prawnie chronione. Jednakże znajdują się na jej terenie obszary o wysokich walorach przyrodniczych, które mogą zostać objęte ochroną prawną: proponowane rezerwaty leśne, każdy o powierzchni ok. 22 ha to: „Dąbrowa” i „Gąsowski Strumyk”.

Na terenie gminy znajduje się 6 pomników przyrody.

Lasy

Lesistość gminy jest relatywnie niska, wynosi około 19,7 % (dane GUS z 2014 r.), jednakże sukcesywnie wzrasta (16% w 2005 r.) Współczynnik lesistości gminy w stosunku do powiatu i województwa przedstawia się dość niekorzystnie. W powiecie garwolińskim wynosi on 30,3%, a w województwie mazowieckim 22,9%. Lasy na terenie gminy występują równomiernie w niewielkich kompleksach poza dolinami. Większe zespoły leśne występują na wschodzie (na wschód od Miastkowa Kościelnego), na zachodzie (rejon wsi Zgórze) oraz na północny (rejon wsi Kujawy). W lasach dominują siedliska borowe z przewagą boru mieszanego świeżego o drzewostanie, w którego skład wchodzi głównie sosna z domieszką dębu, brzozy i grabu. W dolinach rzecznych, zagłębieniach i obniżeniach terenowych występują siedliska łągu i olsu. Pod względem gatunkowym dominuje olcha, ale występuje także topola i wierzba.

W lasach na terenie gminy Miastków Kościelny można spotkać między innymi dziki, sarny, jenoty, zajęce, borsuki czy kuny. Nad rzeką Wilgą swoje stałe siedliska mają również bobry i wydry, co świadczy o dobrym stanie czystości rzeki Wilgi. Podmokłe lasy olszowe są chętnie odwiedzane przez łosia, a gęste młodniki liściaste stanowią jego ostoję. W lasach swe gniazda chętnie zakłada bocian czarny, ostatnimi czasy zaobserwowano także obecność orla bielika.

3.3.2. Standardy środowiskowe

Stan środowiska naturalnego w gminie jest dobry. Nie zostały przekroczone standardy środowiskowe. Na terenie gminy nie znajdują się również odpady stwarzające zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi, bądź stanu środowiska.

3.3.3. Infrastruktura techniczna i budownictwo

Sieć wodociągowa w gminie Miastków Kościelny jest dobrze rozwinięta i zaspokaja potrzeby mieszkańców. Gmina posiada 99,8 km infrastruktury wodociągowej (stan na 2015 r.). Korzysta z niej 82,5% mieszkańców. Jest to zbliżona wartość dla średniej dla terenów wiejskich dla powiatu, województwa oraz kraju.

Źródłem zaopatrzenia w wodę gminy Miastków Kościelny jest ujęcie wód podziemnych zlokalizowane w miejscowości Ryczyska. Wodociąg zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości: Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Miastków Kościelny, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna. Mieszkańcy, których nie obejmuje zbiorowy system zaopatrzenia w wodę korzystają ze studni głębinowych.

gmina Miastków Kościelny	12,5	19,6	19,6	19,6	23,6	23,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.01

Tabela 19 Osoby korzystające z kanalizacji w % ogółu mieszkańców (dotyczy terenów wiejskich)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	24,8	27,8	29,4	30,9	37,3	39,2
województwo mazowieckie	17,8	20,5	21,8	23,2	26,5	28,1
powiat garwoliński	12,6	16	16,5	17,9	23,3	27,4
gmina Miastków Kościelny	14,4	20,3	20,5	19,7	21,1	28,2

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.01

W gminie istnieje również sieć gazowa. Korzysta z niej 18% mieszkańców. Są to mieszkańcy miejscowości: Miastków Kościelny, Glinki, Przykory, Zgórze, Oziemkówka, Stary Miastków oraz Zwola.

Tabela 20 Osoby korzystające z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców wsi

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	20,8	21,2	21,7	22	22,4	22,6
województwo mazowieckie	17,6	18	18,2	19	19,4	19,7
powiat garwoliński	18,6	18,9	18,7	19,7	20,2	20,4
gmina Miastków Kościelny	15,7	16,1	16,2	17,1	17,8	18

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.01

Wg stanu GUS w 2015 r. w gminie Miastków Kościelny było 1446 budynków mieszkalnych (mieszkalnych i mieszkalno – usługowych, jeśli posiadają jedno mieszkanie). Ich liczba od 2011 r. sukcesywnie wzrasta. W tym okresie przybyło 39 budynków mieszkalnych. W 2015 r. jedynie 960 budynków (66,39%) posiadało łazienkę, a 1012 (70%) ustęp spłukiwany.

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego lokalu w gminie 2015 roku wynosiła 94,8 m² i była większa od średniej dla kraju o 21,2 m² i województwa 12,9 m². Równocześnie przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie niekorzystnie różniła wobec średniej dla kraju oraz województwa, natomiast była podobna dla średniej dla powiatu.

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym im. W. Broniewskiego,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli im. M. Kownackiej
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Brzegach
- Publiczne Gimnazjum w Miastkowie Kościelnym im. L. Wyczółkowskiego,

Tabela 23 Edukacja – infrastruktura i liczba korzystających

	2012/2013	2013/14	2014/2015
Placówki wychowania przedszkolnego	5	5	5
w tym przedszkola	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	60	65	50
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	146	150	129
w tym w przedszkolach	64	65	43
Szkoły podstawowe	4	4	4
Uczniowie szkół podstawowych	343	326	354
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	157	171	160
Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkole:			
podstawowej	14	14	15
gimnazjalnej	22	21	23

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015 oraz dane urzędu gminy (rok szkolny 2015/2016)

Infrastruktura kulturalna

Na terenie gminy nie działa Dom Kultury. Jego funkcję spełnia Gminna Biblioteka Publiczna w Miastkowie Kościelnym. Korzysta z niej niemal, co czwarty mieszkaniec gminy tj. 1009 osób. Średnio każdy z nich wypożycza 11 książek w ciągu roku.

Działalność biblioteki nie ogranicza się jedynie do wypożyczeń książek. Organizuje również różnego rodzaju wydarzenia, spotkania etc. W 2016 r. były to:

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna w gminie nie jest rozwinięta. Funkcjonuje jedno boisko sportowe Orlik znajdujące się w Miastkowie Kościelnym.

Na rzece Wilga wyznaczony jest **szlak kajakowy** o długości 44 km. W skali trudności - łatwy. Wilga zaczyna swój bieg na Wysoczyźnie Żelechowskiej, następnie przemierza płaski krajobraz Równiny Garwolińskiej i dopływa do Doliny Środkowej Wisły. Rzeką płynie głównie wśród pól i łąk. Więcej kompleksów leśnych pojawia się w dolnym odcinku. Są to typowe dla tych obszarów bory mieszane sosnowo-dębowe. Wyjątkowe okazy dębów będących pomnikami przyrody zobaczyć można w Cyganówce, w tym Dąb Dwernickiego (dąb szypułkowy) o obwodzie pnia sięgającym ponad 600 cm. Bieg Wilgi jest nieuregulowany. Częste na niej kiedyś młyny uległy zniszczeniu w okresie PRL-u, co powoduje jest stopniowy powrót do naturalnego stanu. Rzeką łagodnie meandruje przecinając piaszczyste skarpy o zboczach sięgających kilku metrów.

Najciekawsze zabytki na szlaku to:

- XVII – wieczny, drewniany o barokowym wnętrzu kościół w Zwoli Poduchownej.
- Neorenesansowy pałac Gąssowskich z 1880 r. wraz ze 150-letnim parkiem.
- Klasycystyczny dwór z pierwszej ćwierci XIX w. w Głoskowie.
- Zabytkowa wieś Rębków z zachowanymi drewnianymi domami, grobowcami z epoki kamienia oraz 140 – letnią drewnianą szubienicą.
- Garwolin – młyn, XIX – wieczne drewniane domy rozproszone wśród nowszej zabudowy.

3.3.5. Obiekty dziedzictwa kulturowego ⁷

Na terenie gminy Miastków Kościelny znajduje się wiele zabytków. Najliczniejszą grupę tworzą domy drewniane, których jest 29. Rozmieszczone są one w całej gminie. W Miastkowie Kościelnym, Zwoli, Zwoli Poduchownej, Oziemkówce, Starym Miastkowie oraz Ryczyskach znajdują się wartościowe układy ruralistyczne wraz z zielenią, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych wraz z siecią drożną. Do zabytkowych obiektów sakralnych należą dwa kościoły, dwa cmentarze oraz liczne kapliczki. Architektura rezydencjonalna reprezentowana jest przez zespół pałacowo-parkowy w Miastkowie Kościelnym. Ustanowiono ponadto trzy strefy ochrony krajobrazu oraz jedną ochronę ekspozycji.

⁷ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miastków Kościelny

Mazowszu, reprezentująca typ małopolski tj. z kartuszem herbowym pośrodku. Do zespołu świątyni należy również zabytkowa plebania z 1883 r. oraz drewniany budynek organistówki.

Kościół parafialny p.w. św. Anny w Zwoli Poduchownej

Świątynia została wzniesiona w 1687 r. Następnie przebudowywana w 1787 r., 1830 r. oraz 1939 r.. Drewniany kościół posiada zrębową konstrukcję wzmocnioną lisciami, jest oszalowany. Świątynia posadowiona jest na planie krzyża łacińskiego z węższym prezbiterium, dwoma zakrystiami i kruchtą. Wnętrze podzielone jest na nawy trzema parami słupów. Kościół w Zwoli Poduchownej jest jednym z najstarszych zabytków architektury drewnianej na Mazowszu.

Zespół pałacowo – parkowy w Miastku Kościelnym

Jest to rozległy zespół rezydencjonalny, do którego należy założenie pałacowo – parkowe z rozbudowaną częścią folwarczną. Neorenesansowy pałac oraz murowane budynki gospodarcze pochodzące z II poł. XIX w. Obecnie zostały one wyremontowane przez prywatnego właściciela i służą do organizacji wesel oraz innych imprez okolicznościowych. Wokół pałacu rozciąga się park o układzie swobodnym, gdzie istotnymi kompozycjami są aleje drzew i układ wodny. Wśród starodrzewu dominują nasadzenia jesionów, lip drobnolistnych i kasztanowców białych. Szczególną uwagę zwraca grabowa aleja łączące zespół pałacowy z kościołem parafialnym.

Zabudowa drewniana

Wśród historycznej zabudowy na terenie gminy Miastków Kościelny, zdecydowaną większość stanowią drewniane budynki mieszkalne. Przeważa typ domu szeroko frontowego, dwutraktowego, o dośrodkowym układzie pomieszczeń, zwykle przykryte dachem dwuspadowym, rzadziej naczółkowym. Wiele obiektów posiada tradycyjne dla tego typu zabudowy zdobienia – szczyty, listwy podokapowe, nadokienniki, ganki, okiennice. Stan techniczny chałup jest niezadowolający.

Zabytkowe cmentarze

Znajdują się one w Miastkowie Kościelnym oraz w Zwoli Poduchownej

Kapliczki, figury i krzyże przydrożne

Na obszarze gminy występują liczne kapliczki, figury i krzyże przydrożne, datowane na XIX w. i I poł. XX w. Wiele z kapliczek to słupy bądź filary z wnękami, w których umieszczono figury świętych. Jedną z najcenniejszych jest kapliczka w Ryczyskach, w której znajduje się drewniana figura św. Jana Nepomucena.

Tabela 26 Wykaz obiektów ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

lp.	miejsowość	obiekt/obszar	czas powstania
1	Brzegi	dom nr 60, drewniany	30-XX w.
2	Brzegi	dom nr 70, drewniany	20-XX w.
3	Kolonia - Zabruzdy	kapliczka przydrożna	1 poł. XX w.
4	Kruszkówka	dom nr 9, drewniany	30-XX w.
5	Kruszkówka	kapliczka przydrożna	50-XX w.
6	Miastków Kościelny	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
7	Miastków Kościelny	brama z ogrodzeniem w zespole kościoła par. p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	pocz. XX w.
8	Miastków Kościelny	plebania w zespole kościoła par. p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	1883 r.
9	Miastków Kościelny	organistówka w zespole kościoła parafialnego p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	2 poł. XIX w.
10	Miastków Kościelny	cmentarz parafialny	2 poł. XIX w.
11	Miastków Kościelny	ośmiorak w zespole pałacowym	1909 r.
12	Miastków Kościelny	obora w zespole pałacowym	pocz. XX w.
13	Miastków Kościelny	aleja wiodąca z pałacu do kościoła	pocz. XX w.
14	Miastków Kościelny	kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej	1928 r.
15	Miastków Kościelny	dom przy ul. Górnej nr 1, drewniany	30-XX w.
16	Miastków Kościelny	dom przy ul. Szkolnej nr 16, drewniany	30-XX w.
17	Miastków Kościelny	pomnik poświęcony poległym żołnierzom polskim w II	1966 r. i 1985 r.

		1940 i 1943 r.	
37	Wola Miastkowska	dom nr 53, drewniany	30-XX w.
38	Wola Miastkowska	dom nr 58, drewniany	pocz. XX w.
39	Wola Miastkowska	dom nr 67, drewniany	30-XX w.
40	Wola Miastkowska	kuźnia naprzeciwko domu nr 20	poł. XX w.
41	Zasiadały	dom nr 32, drewniany	30-XX w.
42	Zgórze	dom nr 41, drewniany	30-XX w.
43	Zwola	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
44	Zwola	dom nr 3, drewniany	20-XX w.
45	Zwola	dom nr 48, drewniany	20-XX w.
46	Zwola	dom nr 49, drewniany	pocz. XX w.
47	Zwola	dom nr 56, drewniany	30-XX w.
48	Zwola	dom nr 67, drewniany	pocz. XX w.
49	Zwola	dom nr 108, drewniany	30-XX w.
50	Zwola Poduchowna	cmentarz parafialny	XIX w.

Stan zachowania obiektów zabytkowych nie jest zadowalający. Najlepiej zachowane i utrzymane są kościoły, od niedawna również zespół pałacowo – parkowy. Niestety, cenne zespoły mieszkaniowej zabudowy drewnianej pozostają w złej kondycji.

3.3.6. Infrastruktura komunikacyjna

Gmina Miastków Kościelny znajduje się na wschodnim skraju województwa mazowieckiego. Położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie miasta powiatowego. Dzieli ją od Garwolina 20 km. Przez gminę nie przebiegają żadne istotne szlaki komunikacyjne o charakterze krajowym i wojewódzkim. Układ drogowy tworzy system dróg powiatowych – o łącznej długości 47 km (odcinki znajdujące się na terenie gminy) oraz dróg gminnych o łącznej długości 103,96 km. Połączenia ze miastem

10	Nr 36550 -	Miastków Kościelny - Przykory	- dł. 6,090 km

Wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnie utwardzone. Obecnie część dróg znajduje się w złym stanie technicznym. Administracyjnie drogami powiatowymi na terenie gminy Miastków Kościelny zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Garwolinie.

Układ funkcjonalny komunikacji wewnętrznej gminy składa się z sieci dróg gminnych. Część z nich posiada nawierzchnię asfaltową, betonową, brukową, umocnioną żużlem, tłuczniem, a w części nawierzchnię gruntową. Stan techniczny wielu dróg gminnych jest zły.

Tabela 28 Ewidencja dróg gminnych - gmina Miastków Kościelny

Lp.	Nr drogi gminnej	Nazwa drogi gminnej - przebieg drogi	Długość drogi w m
1	130801W	(Chęciny) gr. Gminy Górzno - Zgórze	623
2	130802W	(Chęciny) gr. Gminy Górzno - Zgórze, Huta Miastkowska, Rudnik	1177
3	130803W	(Łąki) gr. Gminy Górzno - Zasiadały	1121
4	130804W	Suchowola - gr. Gminy Wola Mysłowska	1545
5	130805W	Stary Miastków - Kujawy - droga powiatowa 1340W	5109
6	130806W	(Bruskowola - Filipówka) gr. Gminy Borowie - Oziemkówka	2150
7	130807W	Stary Miastków - droga powiatowa nr 1340W (Przykory)	3111
8	130808W	(Borowie) gr. Gminy Borowie - Oziemkówka	1667
9	130809W	Miastków Kościelny / ul. Górna - Brzegi	1686
10	130810W	Ryczyska-Glinki-dr. Gminna 130809W	1937
11	130811W	Zasiadały (droga powiatowa nr 1338W) - gr. Gminy Żelechów	3272
12	130812W	Kujawy - droga powiatowa nr 1338W (Zabruzdy Kolonia)	1873
13	130813W	Wola Miastkowska - Kruszówka	2665
14	130814W	Zabruzdy Kolonia droga powiatowa nr 1334W	4109
15	130815W	Ryczyska - Zwola	2115
16	130816W	Zwola - gr. Gminy Stoczek Łukowski (Jagodne)	4588
17	130817W	Zwola Poduchowna - Zwola	1995

47	130847W	Brzegi (od powiatowej 1338W Zasiadały do powiatowej 1339W- łąki)	1200
48	130848W	Brzegi (gminna – powiatowa 1339W- łąki)	400
49	130849W	Brzegi (do gruntów)	600
50	130850W	Brzegi (od powiatowej 1339W–do Glinek)	900
51	130851W	Brzegi (Stara Wieś)	390
52	130852W	Brzegi (powiatowa 1339W - Pieńki)	420
53	130853W	Brzegi (Pieńki-wieś)	2280
54	130854W	Brzegi - Zgórze (Pieńki-Rudnik-przy Niwie)	1020
55	130855W	Brzegi - Zgórze (Pieńki – Huta, powiatowa 1340W)	1100
56	130856W	Zgórze (powiatowa 1340W - Rudnik - do rzeki)	1380
57	130857W	Zgórze (droga powiatowa nr 1340W - Zgórze – Podlasie - szkoła)	2280
58	130858W	Zwola Poduchowna (wzdłuż rzeki Wilga)	400
59	130859W	Ryczyska (boczna- Grecja)	480
60	130860W	Zwola Helenówka (do gruntów)	950
61	130861W	Zgórze (powiatowa 1340W –Kaplica)	480
62	130862W	Przykory (powiatowa 1330W - Kościelna - do Zgórza- Kierz)	1680
63	130863W	Przykory (powiatowa 1330W - Przykory Podlasie)	1030
64	130864W	Stary Miastków (powiatowa 1333W - Kujawy– do pól)	1260
65	130865W	Stary Miastków (powiatowa 1330W – Kolonia)	2160
66	130866W	Zwola Poduchowna (powiatowa 1330W - przy cmentarzu)	360
67	130867W	Kruszówka (do Woli Miastkowskiej)	1250
68	130868W	Kruszówka (powiatowa 1334W Jagodne- powiatowa 1334W- Zabruzdy)	850
69	130869W	Zabruzdy (kapliczka wieś - Zabruzdy Kolonia)	520
70	130870W	Miastków Kościelny - ul. Parkowa	174
71	130871W	Miastków Kościelny - ul. Juliusza Słowackiego	289
72	130872W	Miastków Kościelny - ul. Henryka Sienkiewicza	97
73	130873W	Miastków Kościelny - ul. Adama Mickiewicza	273
74	130874W	Miastków Kościelny - ul. Marii Konopnickiej	483
75	130875W	Miastków Kościelny - ul. Gąsowska	2232

Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 r. liczba gospodarstw rolnych wynosi 823. Dominują gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha (39%) oraz 5-10 ha (36%).

Tabela 29 Liczba gospodarstw rolnych ze względu na powierzchnię w gminie Miastków Kościelny (2010 r.)

	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 -15 ha	15 ha i więcej
Liczba gospodarstw rolnych	75	321	296	66	65
Procentowy udział	9%	39%	36%	8%	8%

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl> data pobrania 2016.12.11

Na terenie gminy 79% powierzchni jest wykorzystywane w produkcji rolniczej. Dominują grunty orne (68%). W strukturze zasiewów dominują zboża oraz ziemniaki. Ale również uprawy przemysłowe, buraki cukrowe oraz warzywa gruntowe. W 2010 r. liczba gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta gospodarskie wyniosła 627, zaś pogłowie zwierząt w sztukach dużych wynosiło 4 040.

Tabela 30 Użytkowanie gruntów na terenie gminy Miastków Kościelny (2005 r.)

powierzchnia ogólna gruntów	8 524 ha	100%
powierzchnie użytków rolnych ogółem:	6 775 ha	79%
grunty orne	5 841 ha	68%
sady	108 ha	1%
łąki	557 ha	7%
pastwiska	269 ha	3%
lasy	1 363 ha	16%
pozostałe grunty i nieużytki	386 ha	5%

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Miastków Kościelny

3.4.2. Struktura gospodarcza gminy

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (wg stanu na dzień 13.12.2016) w gminie Miastków Kościelny zarejestrowanych jest 166 podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. w 2015 r. wynosiła 484,3. W porównaniu ze średnią dla kraju oraz województwa mazowieckiego są to wartości bardzo niskie. Odpowiednio 2 oraz 3,5 mniejsze. Gmina również niekorzystnie wypada na tle całego powiatu, w którym w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców jest o połowę razy więcej podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Należy jednak zauważyć, że w okresie 2011-2015 w gminie następuje stopniowy wzrost ich liczby. W ciągu 5 lat w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców jest więcej podmiotów gospodarczych o 42,2.

działalności gospodarczej w gminie jest handel tj. sekcja G klasyfikacji PKD (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz F (budownictwo). Wśród osób fizycznych stanowiły one odpowiednio 28% i 26% wszystkich podmiotów. W latach 2012-2015 ich liczba pozostawała na podobnym poziomie. W tym okresie nieznaczny spadek można zaobserwować w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), natomiast wzrost w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe).

Tabela 34 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007

Branża	2012	2013	2014	2015
ogółem	171	180	177	177
Sekcja A	8	9	7	6
Sekcja B	0	0	0	0
Sekcja C	11	13	13	14
Sekcja D	0	0	0	0
Sekcja E	1	1	1	1
Sekcja F	41	46	45	46
Sekcja G	51	46	50	50
Sekcja H	21	24	22	20
Sekcja I	2	3	2	2
Sekcja J	1	1	1	2
Sekcja K	10	11	11	11
Sekcja L	0	0	0	0
Sekcja M	6	8	8	7
Sekcja N	5	6	5	5
Sekcja O	0	0	0	0
Sekcja P	0	0	1	1
Sekcja Q	2	1	1	2
Sekcja R	4	4	4	3
Sekcje S, T, U	8	7	6	7

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>, data pobrania 2016.12.10

Dominującą branżą wśród osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej w gminie jest sekcja O (Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne), S i T (Pozostała działalność usługowa i Gospodarstwa domowe

Tabela 36 Najwięksi przedsiębiorcy w gminie Miastków Kościelny

Lp.	Nazwa	Miejscowość
1	POL-AGROS	Oziemkówka
2	Usługi Transportowe Janusz Wołoszka	Miastków Kościelny
3	Urząd Gminy	Miastków Kościelny
4	Placówki Oświatowe	Miastków Kościelny, Zgórz, Zwola, Brzegi

Źródło: Urząd Gminy

3.4.3. Identyfikacja problemów w sferze gospodarczej

- Niska liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, w stosunku do powiatu, województwa i kraju. Jednocześnie w latach 2010-2015 ich liczba sukcesywnie wzrasta.
- Bardzo niska liczba nowo tworzonych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, przy jednoczesnym spadku w latach 2010-2015. W 2015 r. liczba nowo utworzonych podmiotów zrównała się z liczbą zlikwidowanych.
- Brak dużych zakładów pracy
- Miastków Kościelny jest typową gminą rolniczą. Duża część mieszkańców utrzymuje się z rolnictwa. Jednak prawie połowa gospodarstw rolnych nie przekracza 5 ha

3.5. Wnioski z konsultacji społecznych prowadzonych podczas przygotowania dokumentu

Proces konsultacji społecznych w ramach partycypacji społecznej miał charakter dwutorowy - jakościowy oraz ilościowy. W trakcie przygotowywania przedmiotowego dokumentu zostały zorganizowane warsztaty ze społecznością lokalną. Uczestniczyli w nich przedstawiciele samorządu organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców gminy Miastków Kościelny. Przeprowadzono także anonimowe badanie ankietowe (CAWI) wśród mieszkańców różnych miejscowości gminy. Ankietę wypełniło 66 osoby.

- zagospodarowanie terenu wokół kościoła w Zwoli Poduchownej - alejki, ścieżka historyczna, nasadzenia drzew
- wybudowanie placu zabaw przy boisku w Zwoli Poduchownej
- modernizacja dróg gruntowych

gmina Miastków Kościelny

- budowa chodników (ciągów pieszych) na terenie całej gminy
- modernizacja boiska sportowego w Ryczyskach
- modernizacja świetlicy w Oziemkówce
- modernizacja dróg gruntowych
- budowa siłowni zewnętrznych
- zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeki Wilga
- budowa ścieżek rowerowych
- stworzenie tablic dydaktycznych dot. gminy Miastków Kościelny
- budowa ścieżek rowerowych
- zagospodarowanie nieużytków - zalesienie

Gospodarczej

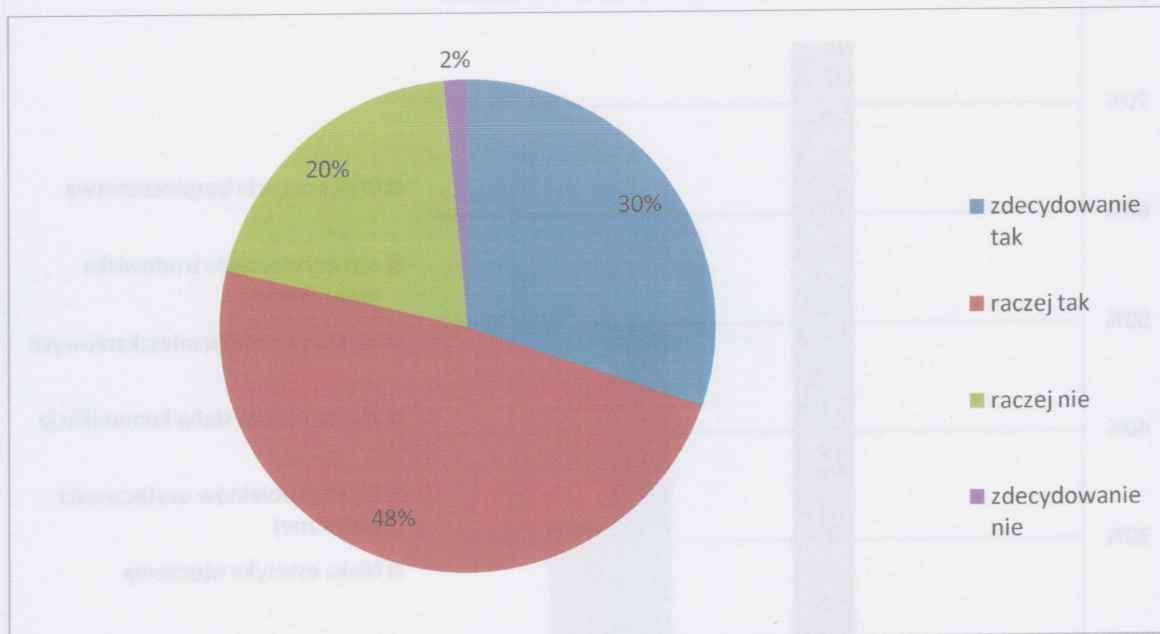
gmina Miastków Kościelny

- uatrakcyjnienie oferty turystycznej gminy
- rozwój agroturystyki
- promocja walorów historycznych gminy
- promocja produktów regionalnych

3.5.2. Wnioski z badania ilościowego CAPI

W ramach diagnozy zostało przeprowadzone badanie ankietowe (CAPI) wśród 66 mieszkańców gminy Miastków Kościelny. Wzięli w niej udział mieszkańcy z niemal wszystkich sołectw gminy Miastków Kościelny. Nie wypełnili ankiety jedynie mieszkańcy Glinki i Wola Miastkowska.

Wykres 6 Czy Pana/Pani zdaniem gmina Miastków Kościelny wymaga ożywienia gospodarczego, społecznego, przestrzenno-środowiskowego?

Badanie CAPI na próbie 66 osób.

Respondenci za najważniejsze problemy związane, z jakością życia w gminie Miastków Kościelny uznali:

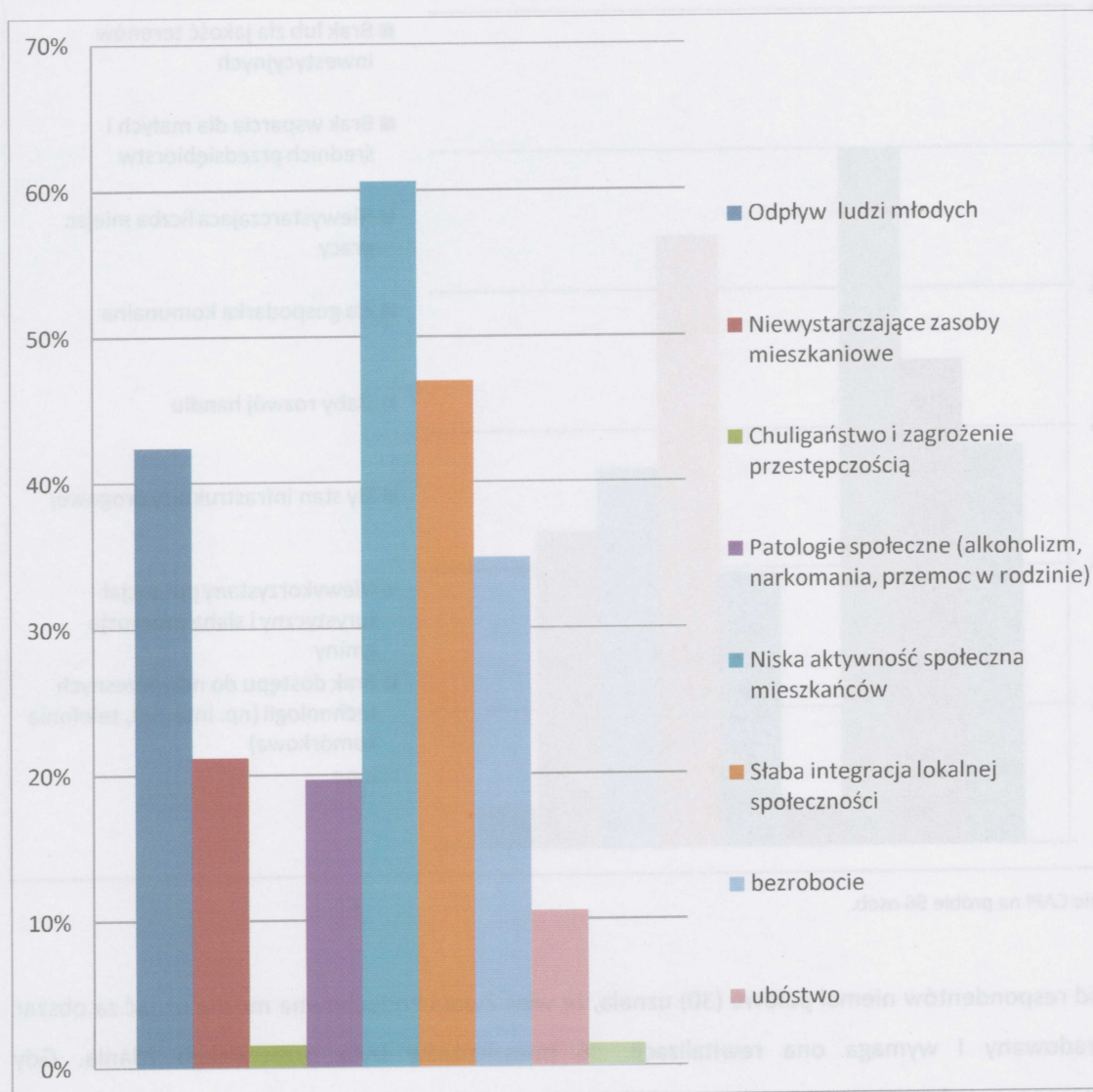
- zły stan dróg i słaba komunikacja – 76% wskazań
- Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-sportowa – 50% wskazań
- Niewystarczająca baza kulturalno-edukacyjna – 32% wskazań

Dodatkowo, jako inne wskazywano:

- brak zakładów pracy
- brak światłowodu z Internetem
- brak ciągów pieszych, chodników
- brak sieci gazowej
- zły stan dróg dojazdowych do pola
- komunikacja publiczna odchodzi tylko z Miastkowa Kościelnego. Ludzie z innych wsi nie mają możliwości korzystania z busów. Brak komunikacji na trasie Zwola przez wieś Suchowola odcina mieszkańców i nie pozwala dzieciom dojechać na zajęcia pozalekcyjne. W Suchowoli dotyczy to około 15 dzieci.

- brak miejsc przyjaznym dzieciom, ich rozwojowi
- brak miejsc do integracji społecznej
- brak placów zabaw

Wykres 8 Najpoważniejsze problemy społeczne gminy Miastków Kościelny

Badanie CAPI na próbie 66 osób.

Respondenci za najważniejsze problemy ekonomiczne w gminie Miastków Kościelny uznali:

- Niewystarczająca liczba miejsc pracy – 50% wskazań
- Zły stan infrastruktury drogowej – 44% wskazań
- Brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw – 35% wskazań
- Niewykorzystany potencjał turystyczny i słaba promocja gminy – 27% wskazań

W 6 przypadkach wskazano inne miejscowości. Były to:

- Ryczyska (2 wskazania)
- Zasiadały - stare budynki oraz odpływ młodych ludzi (2 wskazania)
- Miastków Kościelny - okolice oczyszczalni
- Zwola

Ankiety wypełniło 68% kobiet i 32% mężczyzn. Większość stanowiły osoby w przedziale wiekowym 26-65. Było to 94% osób. 5% stanowiły osoby do 17 r. ż., a 1% w przedziale 18-25. 72% respondentów jest aktywna zawodowo.

3.6. Podsumowanie diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych

W wyniku przeprowadzonej pogłębionej diagnozy obecnej sytuacji w gminie Miastków Kościelny zostały zidentyfikowane najważniejsze problemy podzielone na poszczególne obszary. Poddane zostały one konsultacjom społecznym podczas zorganizowanych warsztatów z mieszkańcami gminy Miastków Kościelny. Pozwoliły one na pogłębienie informacji zebranych podczas diagnozy.

Tabela 37 Mocne i słabe strony gminy Miastków Kościelny - sfera społeczna

Sfera Społeczna	
Mocne strony	Słabe strony
Silne więzi społeczne, sąsiedzkie	Depopulacja gminy
Duże wielopokoleniowe rodziny	Wysokie bezrobocie, które dotyczy w większym stopniu mężczyzn
Korzystny wskaźnik obciążenia demograficznego - relatywnie młoda społeczność	Brak oferty spędzania wolnego czasu
Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców - niska przestępczość	Brak przestrzeni wspólnej w sołectwach
Duża liczba aktywnych organizacji pozarządowych	Brak miejsc sportowo - rekreacyjnych w wielu sołectwach
W wielu sołectwach działają Ochotnicze Straże Pożarne	Największe problemy społeczne wynikają z ubóstwa, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, bezrobocia, alkoholizmu

Mało intensywne rolnictwo	Niska lesistość
Malownicza okolica	Tereny zalewane przez występującą z brzegów rzekę Wilgę

Tabela 40 Mocne i słabe strony gminy Miastków Kościelny - sfera techniczno-infrastrukturalna

Techniczno-Infrastrukturalny	
Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa	Drogi gminne w złym stanie technicznym
Przychodnia lekarska	Słabo rozwinięta sieć kanalizacji
Relatywnie dużo zabytków m.in. jeden z najstarszych na Mazowszu drewniany kościół, drewniana zabudowa	Słabo rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna
Bliskość drogi krajowej nr 17	Zły stan techniczny zabytków, szczególnie domów drewnianych
Tanie działki inwestycyjne	Brak dostępu do szerokopasmowego internetu
Boiska we wsiach Miastków Kościelny, Zgórze, Przykory, Zwola, Stary Miastków	Brak żłobków i klubów malucha
	Brak domu kultury
	Brak chodników i oświetlenia
	Słaba komunikacja w gminie Miastków Kościelny

4. Założenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Miastków Kościelny

W ramach przygotowania Programu Rewitalizacji dla gminy Miastków Kościelny dokonano dogłębnej diagnozy obszarów problemowych. Opierała się ona na wizji lokalnej, analizie danych zastanych tzn. danych statystycznych, dokumentów strategicznych. Równocześnie podczas prac na dokumentem kluczowym elementem była partycypacja społeczna. Rozumiana jako aktywny udział mieszkańców gminy w istotnych dla niej, jej mieszkańców lub określonych grup społecznych sprawach. Przejawia się on poprzez włączanie się w proces powstawania dokumentów planistycznych, podejmowania kluczowych decyzji i rozwiązywania problemów lokalnych. Partycypacja społeczna to proces, w którym dwie lub więcej stron współdziałają w przygotowaniu planów, realizacji określonych polityk

- (W2) Liczba osób bezrobotnych do 30 r. ż. (stan: 30.11.2016)
- (W3) Liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (stan: 30.11.2016)
- (W4) Liczba przestępstw (stan: za 2015 r.)
- (W5) Liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) (stan: za 2015 r.)
- (W6) Liczba rodzin objętych wsparciem OPS ze względu na ubóstwo (stan: za 2015 r.)
- (W7) Liczba rodzin objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm (stan: za 2015 r.)
- (W8) Liczba rodzin objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (stan: za 2015 r.)
- (W9) Liczba rodzin objętych pomocą OPS ze względu na bezrobocie (stan: za 2015 r.)
- (W10) Wskaźnik depopulacji w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców (średnia z ostatnich 5 lat; liczba ludności na początku roku bazowego 2011 - 100%) (stan: 31.12.2015 r.)
- (W11) Aktywność społeczna - liczba organizacji pozarządowych (stan: za 2016 r.)
- (W12) Liczba osób z dostępem do kanalizacji lub przydomowej oczyszczalni (stan: 31.12.2015 r.)

	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Suma	158	13	87	13	23	19	22	10	22	14	10	10	10	10	10	10
Współczynnik	0	4	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Średnia	14	2	1	2	4	4	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Współczynnik	75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Współczynnik	4	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Współczynnik	2	4	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Współczynnik	3	3	4	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Współczynnik	33	1	0	1	3	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Współczynnik	2	3	3	3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Współczynnik	73	1	0	1	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Współczynnik	0	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Współczynnik	32	10	14	10	10	11	8	11	8	11	8	11	8	11	8	11
Współczynnik	0	3	2	3	1	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3
Współczynnik	3	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Współczynnik	5	3	3	3	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Współczynnik	12	8	11	8	1	0	8	1	8	1	8	1	8	1	8	1
Współczynnik	101	163	115	114	114	114	114	114	114	114	114	114	114	114	114	114

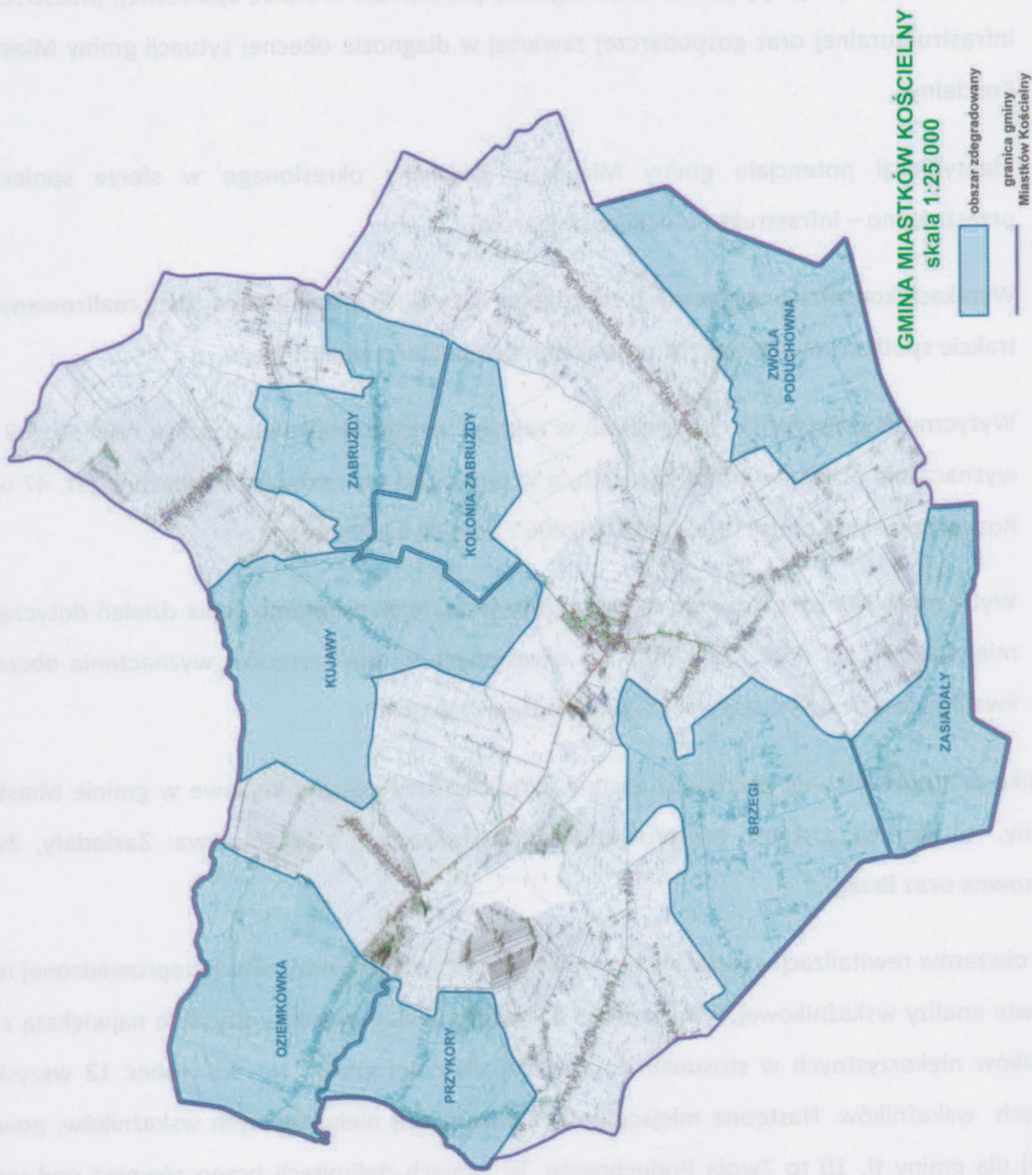
Tabela 42 Wartości wskaźników opracowane na podstawie danych ilościowych tzn. nominalna wartość wskaźnika w stosunku do liczby mieszkańców danego sołectwa.

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	Suma wartości wskaźników niekorzystnych w stosunku do średniej dla całej gminy
Brzezi	2,91%	2,13%	1,55%	0,19%	1,74%	1,55%	0,97%	1,16%	0,78%	-0,04%	2	25%	8
Glinki	3,13%	3,13%	3,13%	0,00%	1,56%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,12%	1	0%	5
Kruszówka	1,77%	0,88%	0,88%	0,00%	0,88%	0,00%	0,88%	0,88%	0,00%	-2,37%	1	54%	4
Kujawy	2,59%	2,16%	1,29%	0,43%	1,29%	0,86%	0,43%	0,86%	0,86%	-1,60%	0	33%	6
Miastków Kościelny	5,03%	2,01%	1,44%	2,30%	1,58%	1,15%	0,29%	0,57%	0,57%	-0,26%	3	100%	5
Oziemkówka	3,90%	3,03%	3,03%	1,30%	0,87%	0,87%	0,43%	0,00%	0,43%	-0,78%	0	98%	6
Przykory	5,00%	1,76%	2,06%	0,59%	1,47%	1,47%	0,88%	0,88%	0,88%	-0,58%	1	0%	8
Ryczyska	1,93%	0,77%	0,77%	0,77%	0,77%	0,39%	0,39%	0,00%	0,00%	-1,51%	1	40%	2
Stary Miastków	5,12%	2,09%	1,63%	0,47%	1,16%	1,16%	0,47%	0,70%	0,93%	-0,47%	1	100%	5
Wola Miastkowska	1,17%	1,56%	1,17%	1,17%	0,78%	0,00%	0,39%	0,00%	0,00%	0,39%	1	2%	2
Zabrudzy	2,26%	2,26%	1,81%	1,36%	2,71%	1,36%	0,45%	1,81%	1,81%	0,08%	1	38%	8
Zabrudzy Kolonia	3,01%	0,75%	0,75%	0,00%	3,01%	3,01%	1,50%	0,75%	1,50%	-1,20%	0	47%	7
Zasiadały	9,23%	3,08%	3,08%	3,08%	5,38%	3,85%	1,54%	2,31%	3,08%	-1,21%	2	18%	11
Zgórze	2,52%	1,26%	0,90%	0,54%	0,72%	0,36%	0,00%	0,54%	0,54%	0,25%	2	45%	1
Zwola	2,01%	1,10%	0,92%	1,65%	1,28%	1,10%	0,73%	0,92%	0,73%	-0,91%	2	100%	3
Zwola Poduchowna	2,49%	2,90%	1,66%	1,66%	2,90%	1,24%	0,00%	1,66%	0,83%	-1,46%	0	24%	10
gmina Miastków Kościelny	3,39%	1,83%	1,47%	1,07%	1,53%	1,11%	0,52%	0,79%	0,75%	-0,55%	-	55,87%	5,7

Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Miastków Kościelny, Ośrodku Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym, Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie oraz

Komendy Powiatowej w Garwolinie Posterunek Policji w Miastkowie Kościelnym

Mapa 3 Mapa obszaru zdegradowanego dla gminy Miastków Kościelny

W wybranych sołectwach występuje największe natężenie czynników kryzysowych zdiagnozowanych w gminie. Jednym z nich jest relatywnie wysokie bezrobocie, które często przybiera formę długotrwałego oraz dotykającego osoby młode do 30 r. ż. oraz bez kwalifikacji. Często problem braku zatrudnienia wiąże się z ubóstwem oraz problemami z uzależnieniem. Problemy te obejmują całe rodziny, co często przekłada się na problemy opiekuńczo – wychowawcze. Dodatkowo w latach 2010-2015 zaobserwowano w gminie wyraźny wzrost liczby odbiorców wsparcia z ośrodka pomocy społecznej z powodu alkoholizmu (30%) i problemów opiekuńczo – wychowawczych (niemal 50%). Dlatego działania rewitalizacyjne będą się skupiać na aktywizacji społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Ważnym czynnikiem wpływającym na wybór sołectw w ramach obszaru rewitalizacji jest również inicjatywa księdza z kościoła z Zwoli Poduchownej. Zapoczątkował on spotkania dla osób uzależnionych, również tych, którzy z tego powodu nie korzystają z pomocy społecznej. Wykorzystując ten potencjał gmina planuje stworzenie w Zwoli Poduchownej grupy prowadzonej przez certyfikowanego terapeutę w wyremontowanej w ramach projektu świetlicy wiejskiej. Pozwoli to rozwiązać poważny problem społeczny na obszarze rewitalizacji oraz będzie to czynnik wspierający w aktywizacji społeczno zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wpłynie na sytuację całych rodzin, w których występują problemy wychowawcze. Dlatego ważny jest wybór sołectw do obszaru rewitalizacji, które znajdują się w sąsiedztwie Zwoli Poduchownej, tj. sołectwa Zasiadały i Brzegi. W tym ostatnim najwięcej jest rodzin, które korzystają ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej z powodu alkoholizmu (5) i bezradności opiekuńczo-wychowawczej (6). Kolejny argumentem przemawiającym za wyborem sołectwa Brzegi jest działające tam Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzegi Zasiadały, które zostanie włączone w działania rewitalizacyjne. M.in. prowadzi ono niepubliczną szkołę podstawową oraz placówkę wychowania przedszkolnego, jak również świetlicę środowiskową.

W poniższej tabeli znajdują się dwa wskaźniki obligatoryjne dla obszaru rewitalizacji – udział procentowy ludności oraz powierzchni obszaru. Oba nie przekraczają limitów (maksymalnie 20% powierzchni oraz 30% ludności).

Tabela 43 Procent powierzchni i procent ludności obszarów wybranych do rewitalizacji

	Powierzchnia w km ²	Udział powierzchni do całej gminy	Liczba ludności obszarów zdegradowanych	Udział liczby mieszkańców do całej gminy
Zasiadały	3,67	4,31%	130	2,62%

Podobszar I – sołectwo Zasiadały

Sołectwo Zasiadały położona jest w południowo części gminy Miastków Kościelny. Zajmuje obszar 3,67 km², co stanowi 4,31% powierzchni całej gminy. Zasiadały zamieszkuje 130 osób (stan na 2015 r.), co stanowi 2,62% ludności całej gminy Miastków Kościelny.

Obszar rewitalizacji ograniczony jest:

- od zachodu: gmina Górzno
- od południa: gmina Żelechów
- od północy: sołectwa Ryczyska i Brzeg
- od wschodu : z gminą Stoczek Łukowski powiat Łukowski, województwo lubelskie

Zasiadały są wsią typu ulicówka z dość rozproszonej zabudowie. Jest to obszar o dobrych warunkach rolniczych, ze względu na średnie i wysokiej klasy gleby. Na terenie sołectwa znajdują się drewniane domy wpisane do gminnej ewidencji zabytków. W Zasiadałach działa ochotnicza straż pożarna oraz Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzegi i Zasiadały. Stowarzyszenie będzie partnerem w działaniach rewitalizacyjnych. Prowadzi ono działalność oświatową (niepubliczną szkołę podstawową wraz placówką wychowania przedszkolnego) oraz świetlicę środowiskową w miejscowości Brzegi , znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie wsi Zasiadały.

Równocześnie na terenie sołectwa Zasiadały występuje szereg zjawisk negatywny.

- **Społecznych** - liczba osób objętych wsparciem ośrodka pomocy społecznej w stosunku do liczby ludności danej miejscowości jest wyższa od średniej dla gminy, również wskaźniki te są wyższe dla sołectwa w przypadku beneficjentów pomocy społecznej ze względu na ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz alkoholizm. Kolejnym problemem jest zmniejszanie się ludności miejscowości. Najwyższa procentowo w stosunku do liczby mieszkańców w gminie jest grupa osób długotrwale bezrobotnych oraz jedna z najwyższych osób do 30 r. ż. oraz bez kwalifikacji.

alkoholizm (osoby uzależnione z terenu sołectwa nie korzystają ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej). Obecnie podejmowane są próby utworzenia klubu AA oraz zorganizowania osób je wspierających. Jednym z zadań Programu Rewitalizacji będzie utworzenie miejsca (klubu, sali) gdzie będą się odbywać spotkania osób uzależnionych. Dodatkowo mieszkańcy sołectwa wykazują małe zaangażowanie w życie społeczne. Jednym z powodów jest brak obiektów użyteczności publicznej, w której mogliby realizować swoje potrzeby. Jest to jedna z niewielu wsi w gminie, w której nie działa Ochotnicza Straż Pożarna oraz inna organizacja pozarządowa. Kolejnym problemem jest zmniejszanie się ludności miejscowości. Zwola Poduchowna wykazuje jeden z najwyższych wskaźników depopulacji w gminie. Wyższa od średniej dla gminy jest grupa osób długotrwale bezrobotnych, do 30 r. ż. oraz bez kwalifikacji.

- **Gospodarczej** – jest to typowy teren rolniczy, gdzie większość gospodarstw to małe arealy. Leży on w dolinie rzeki Wilgi, gdzie występuje duża ilość terenów podmokłych oraz piaszczystych wydym, na których trudno uzyskać zadowalające wyniki produkcji rolnej.
- **Przestrzenno – funkcjonalnej** - wiejskie obiekty użyteczności publicznej tzn. świetlica wiejska, sklep są w złym stanie technicznym. Brakuje infrastruktury dla młodzieży. Duże rozproszenie gospodarstw rolnych oraz brak dróg gminnych o należyтым standardzie powoduje trudności z komunikacji wewnętrznej. W sołectwie brakuje sieci kanalizacyjnej oraz gazowej. Jednakże obecny system kanalizacyjny i gazowy uniemożliwia doprowadzenie sieci do sołectwa Zwola Poduchowna.

Podobszar III – sołectwo Brzegi

Sołectwo Brzegi położone jest w południowo części gminy Miastków Kościelny. Zajmuje obszar 6,65 km², co stanowi 7,8% powierzchni całej gminy. Brzegi zamieszkuje 516 osób (stan na 2015 r.), co stanowi 10,4% ludności całej gminy Miastków Kościelny.

Obszar rewitalizacji ograniczony jest:

- od zachodu: gmina Górzno
- od południa: sołectwo Zasiadały
- od wschodu : sołectwa Glinki Miastków Kościelny
- od północy: sołectwo Zgórze

Brzegi są miejscowością o rozproszonej zabudowie położonej przy krzyżujących się ze sobą drogach gminnych. Jest to obszar o dobrych warunkach rolniczych, ze względu na średnie i wysokiej klasy

Cele strategiczne i szczegółowe

1. Zmniejszenie skali problemów społecznych na obszarze rewitalizacji

- 1.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców obszarów rewitalizacji.
- 1.2. Niwelowanie istniejących problemów społecznych poprzez stworzenie na obszarze rewitalizacji miejsc pozwalających na prowadzenie działań kulturalnych, edukacyjnych, sportowych oraz integrujących społeczność lokalną

2. Poprawa bezpieczeństwa i zmniejszenie zagrożeń komunikacyjnych mieszkańców obszarów rewitalizacji

- 2.1. Modernizacja infrastruktury technicznej na obszarze rewitalizacji

5. Projekty

5.1. Planowane projekty na obszarach rewitalizacji

5.1.1. Projekty główne

Tabela 44 Projekt nr 1 (P-1)

Projekt nr 1 (P-1)		
1	Tytuł Przedsięwzięcia	Aktywna integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
2	Miejsce realizacji/ odbiorcy	Podobszar rewitalizacji I Zasiadały Podobszar Rewitalizacji II Zwola Poduchowna Podobszar rewitalizacji III Brzegi Odbiorcy – mieszkańcy obszaru rewitalizacji
3	Realizator/partnerzy	gmina Miastków Kościelny – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4	Opis projektu oraz zakres	<u>Projekt wpływa na realizację celu programu 1.1</u>

		Liczba osób nieaktywnych zawodowo i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ciągu roku: 15 Wskaźnik rezultatu: Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poszukująca zatrudnienia: 10 Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które podejmą zatrudnienie: 5 Rok osiągnięcia wskaźników 2017-18. Źródło danych: monitoring Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
8	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego	z 100 000,00 zł
9	Źródła finansowania	RPO WM Działanie 9.1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (80%)/środki własne gminy (20%)
10	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Termin rozpoczęcia 2018
11		Termin zakończenia 2020

Tabela 45 Projekt nr 2 (P-2)

Projekt nr 2 (P-2)	
1	Tytuł Przedsięwzięcia inwestycyjnego Modernizacji świetlicy wiejskiej
2	Miejsce realizacji/ odbiorcy Zwola Poduchowna/mieszkańcy obszaru rewitalizacji
3	Realizator/partnerzy gmina Miastków Kościelny, Rada Sołecka
4	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu <u>Projekt wpływa na realizację celu programu 1.2</u>

	świecicą
	Projekt jest komplementarny z działaniem P-1, P-3, P-4
Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ▪ Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją: Powierzchnia działki- 2000 m² ▪ Powierzchnia budynku- 120 m² ▪ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji: 1 ▪ Liczba wyremontowanych obiektów: 1 ▪ Liczba obiektów objętych termomodernizacją: 1 ▪ Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych: 1 Wskaźniki rezultatu: ▪ Liczba osób korzystająca z obiektu w ciągu roku: 500 ▪ Liczba dni z zajęciami edukacyjnymi w ciągu roku (raz w tygodniu): 48 Rok osiągnięcia wskaźników 2018 (produktu) 2019-2020 (rezultatu). Źródło danych: monitoring własny gminy
5	
6	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego 200 000,00 zł
7	Źródła finansowania PROW 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i

		Grupa terapeutyczna będzie prowadzona w zmodernizowanej w ramach rewitalizacji świetlicy wiejskiej w Zwoli Poduchownej (komplementarność z działaniem P-1). Realizacja projektu wpłynie na ograniczenie problemów społecznych, w tym przede wszystkim alkoholizmu i związanego z nim długotrwałego bezrobocia i ubóstwa. Projekt komplementarny z działaniami P-1, P-2	
5	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ▪ Liczba utworzonych grup terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu: 1 Wskaźnik rezultatu: ▪ Liczba osób korzystających z grupy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu: 36 Rok osiągnięcia wskaźników 2018-20. Źródło danych: monitoring Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	
6	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego	45 000,00 zł	
7	Źródła finansowania	środki własne gminy /GOPS (100%)	
8	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Termin rozpoczęcia	2018
9		Termin zakończenia	2020

8	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego	z	5 000,00 zł
9	Źródła finansowania		Środki własne gminy (100%)
10	Przewidywany harmonogram realizacji	Termin rozpoczęcia	2018
11	projektu	Termin zakończenia	2020

Tabela 48 Projekt nr 5 (P-5)

Projekt nr 5 (P-5)		
1	Tytuł Przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacja ogólnodostępnego boiska sportowego wraz z placem zabaw dla dzieci
2	Miejsce realizacji/ odbiorcy	Zwola Poduchowna/mieszkańcy sołectwa Zwola Poduchowna
3	Realizator/partnerzy	gmina Miastków Kościelny, Rada Sołecka
4	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	<u>Projekt wpływa na realizację celu programu 1.2</u> W ramach projektu zostanie zmodernizowane ogólnodostępne boisko sportowe wraz z placem zabaw dla dzieci. Wzrośnie dostępność do bazy rekreacyjno-sportowej na obszarze rewitalizacji, w szczególności dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt będzie m.in. skierowany do dzieci i młodzieży i będzie stanowił atrakcyjną ofertę spędzenia wolnego czasu. Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na zmniejszenie zachowań ryzykownych oraz dysfunkcyjnych w tej grupie społecznej (zdiagnozowane problemy opiekuńczo – wychowawcze). W konsekwencji będzie miało to przełożenie w przyszłości na ograniczenie zagrożenia

			roku: 500
			Liczba imprez sportowych zorganizowanych w ciągu roku: 4
			Rok osiągnięcia wskaźników 2019 (produktu) 2019-2020 (rezultatu). Źródło danych: monitoring własny gminy
6	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego		120 000,00 zł
7	Źródła finansowania		Ministerstwo Sportu i Turystyki (50%) i środki własne gminy (50%)
8	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Termin rozpoczęcia	2018
9		Termin zakończenia	2019

Tabela 49 Projekt nr 6 (P-6)

Projekt nr 6 (P-6)		
1	Tytuł Przedsięwzięcia inwestycyjnego	Modernizacji świetlicy wiejskiej
2	Miejsce realizacji/ odbiorcy	Brzegi/mieszkańcy sołectwa Brzegi
3	Realizator/partnerzy	gmina Miastków Kościelny, Rada Sołecka, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzegi i Zasiadały
4	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	<u>Projekt wpływa na realizację celu programu 1.2</u> W ramach projektu zostanie zmodernizowana świetlica wiejska, wspólne miejsce pozwalające na aktywizację oraz integrację społeczności lokalnej z terenu sołectwa Brzegi. W ramach działalności świetlicy będą realizowane różnego rodzaju

		2020 (rezultatu). Źródło danych: monitoring własny gminy
6	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego	200 000, 00 zł
7	Źródła finansowania	Środki własne gminy
8	Przewidywany harmonogram realizacji	Termin rozpoczęcia 2017
9	projektu	Termin zakończenia 2020

Tabela 50 Projekt nr 7 (P-7)

Projekt nr 7 (P-7)		
1	Tytuł Przedsięwzięcia	Zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży z Brzegach
2	Miejsce realizacji/ odbiorcy	Podobszar Rewitalizacji III sołectwo Brzegi/mieszkańcy sołectwa Brzegi
3	Realizator/partnerzy	gmina Miastków Kościelny oraz Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzegi i Zasiadały
4	Opis projektu oraz zakres rzeczowy	Projekt wpływa na realizację celu programu 1.1 Jednym z problemów społecznych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji są problemy opiekuńczo – wychowawcze. W ramach projektu planuje się stworzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w świetlicy wiejskiej w Brzegach. Będą do zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, właściwe postawy oraz umiejętności. Będą również stanowiły atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu przeciwdziałającą zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży. W długiej perspektywie czasowej wpłyną one na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych poniżej 30 r.ż.

4	Opis projektu oraz zakres rzeczowy	Projekt wpływa na realizację celu programu 1.1 Jednym z problemów społecznych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji są problemy opiekuńczo – wychowawcze. W ramach projektu planuje się stworzenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w świetlicy wiejskiej w Zasiadłach. Będą do zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe, właściwe postawy oraz umiejętności. Będą również stanowiły atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu przeciwdziałającą zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży. W długiej perspektywie czasowej wpłyną one na zmniejszenie liczby osób bezrobotnych poniżej 30 r.ż.	
6	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: ▪ Liczba dni z zajęciami edukacyjnymi w ciągu roku (raz w tygodniu): 48 Wskaźnik rezultatu: ▪ Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w zajęciach edukacyjnych: 25 Rok osiągnięcia wskaźników 2017-20. Źródło danych: monitoring własny gminy	
8	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego	5 000,00 zł	
9	Źródła finansowania	Środki własne gminy i Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Brzegi i Zasiadały (trudno jest obecnie ustalić udział procentowy wkładu finansowego)	
10	Przewidywany harmonogram realizacji	Termin rozpoczęcia	2017
11	projektu	Termin zakończenia	2020

			wpłynąć na rozwój gospodarczy obszaru rewitalizacji. Projekt jest komplementarny z działaniem PU-1, PU-3
5	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ■ Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją: 2 000m² (pow. działki należącej do gminy) 1 000 m² (pow. działki należącej do parafii) ■ Liczba powstałych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na obszarach rewitalizacji: 1 Wskaźniki rezultatu: ■ Liczba osób korzystająca z obiektu w ciągu roku: 5 000 Rok osiągnięcia wskaźników 2020. Źródło danych: monitoring własny gminy
6	Szacunkowy kosztorys z zakresu rzeczowego		350 000,00 zł
7	Źródła finansowania		RPO WM 2014-2020 Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych (80%)/ środki własne gminy (20%)
8	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Termin rozpoczęcia	2019
9		Termin zakończenia	2020

Tabela 53 Projekt nr 10 (P-10)

Projekt nr 10 (P-10)

5.1.2. Projekty uzupełniające

Tabela 54 Projekt uzupełniający nr 1 (PU-1)

Projekt uzupełniający nr 1 (PU-1)	
Nazwa przedsięwzięcia	Festyn rodzinny dla mieszkańców gminy z okazji odpustu parafialnego
Realizator/Partnerzy	Parafia pw. Św. Anny oraz gmina Miastków Kościelny
Zakres rzeczowy	Festyn jako przedsięwzięcie aktywizujące i integrujące lokalną społeczność. Festyn będzie się odbywał na wybudowanym parkingu przed kościołem oraz na zmodernizowanym boisku sportowym w Zwoli Poduchownej Projekt komplementarny z działaniem P-5 i P-9
Okres realizacji	2017-2020
Przewidywany łączny koszt realizacji	8 000,00 zł
Przewidywane źródła finansowania	PROW Leader/środki własne parafii i gminy

Tabela 55 Projekt uzupełniający nr 2 (PU-2)

Projekt uzupełniający nr 2 (PU-2)	
Nazwa przedsięwzięcia	Turniej piłki nożnej
Realizator/Partnerzy	gmina Miastków Kościelny
Zakres rzeczowy	W ramach projektu zostanie zorganizowany turniej piłki nożnej na zmodernizowanym w ramach programu rewitalizacji boisku sportowym w Zwoli Poduchownej. Uczestniczyć w turnieju będą dzieci i młodzieży z całej gminy. Projekt komplementarny z działaniem P-5
Okres realizacji	2017-2020

5.1.3. Komplementarność projektów

Komplementarność przestrzenna

przejawiająca się poprzez uwzględnienie wzajemnych powiązań pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi. Dzięki czemu będą one efektywnie oddziaływać na cały dotknięty kryzysem obszar. Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą się wzajemnie dopełniały przestrzennie oraz będą zachodził pomiędzy nimi efekt synergii. Prowadzone działania nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary oraz nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność problemowa

tzn. projekty rewitalizacyjne będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach. Działania nie będą miały charakteru fragmentarycznego tylko będą się opierały na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru przy uwzględnieniu jego potrzeb oraz potencjału.

Tabela 57 Komplementarność problemowa

Zdiagnozowane problemy	Projekty podstawowe										Projekty uzupełniające		
	P-1	P-2	P-3	P-4	P-5	P-6	P-7	P-8	P-9	P-10	PU-1	PU-2	PU-3
Zagrożenie wykluczeniem społecznym	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	-
Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej, w szczególności z powodu alkoholizmu, bezradności opiekuńczo - wychowawczej, ubóstwa i bezrobocia	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
Wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, osób do 30 r. ż. i bez kwalifikacji	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
Zły stan infrastruktury technicznej zagrażającej bezpieczeństwu publicznemu	-	+	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne

	uczniów klas I-III)			
5.	Przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych w palcówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miastków Kościelny – II edycja (zakup sprzętów i zajęcia dla uczniów klas I-III)	PO KL Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”	91 731,00 zł	2013-2014
6.	Dziecięca akademія przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia pozalekcyjne dla uczniów klas IV-VI Gminy Miastków Kościelny	PO KL Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	54 072,00 zł	2012-2013
7.	Start w przyszłość na najciekawsze zajęcia realizowane w ramach projektu systemowego Dziecięca akademія przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe w szkołach podstawowych	PO KL Działania 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, Poddziałania 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	12 000,00 zł	2013
8.	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające	PO KL Działania 9.1 Poddziałania 9.1.2	73 530,00 zł	2014-2015

		działania Odnowa i Rozwój Wsi		
15.	Budowa ciągów komunikacyjnych, chodników, parkingów wraz z zagospodarowaniem terenu działki w Miastkowie Kościelnym	PROW Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania Odnowa i Rozwój Wsi	183 225,00 zł	2014

Źródło: Urząd Gminy

Komplementarność źródeł finansowania

Działania zaplanowane w Programie Rewitalizacji dla gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020 będą finansowane z różnych źródeł. Spośród źródeł zewnętrznych będzie to Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2014-2020, ale również inne programy finansowane ze źródeł europejskich, krajowych i wojewódzkich. **W przypadku braku możliwości pozyskania dotacji, zakłada się, że projekty będą realizowane ze środków własnych samorządu terytorialnego, przy wykorzystaniu różnego rodzaju preferencyjnych pożyczek i kredytów lub/i partnerów prywatnych** Umiejętne łączenie lub uzupełnianie wsparcia z różnorodnych źródeł zapewni większą efektywność realizowanych zadań przy jednoczesnej dbałości o wykluczenie ryzyka podwójnego dofinansowania. W poniższej tabeli zostały zaprezentowane potencjalne źródła finansowania, które jednak mogą ulec zmianie.

Tabela 59 komplementarność źródeł finansowania

Lp.	Numer projektu	Szacunkowa wartość projektu	Czas realizacji	Możliwe źródło finansowania
1	P-1	100 000,00	2018-2020	RPO WM Działanie 9.1 - Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu (80%)/środki własne gminy (20%)
2	P-2	200 000,00 zł	2017-2018	PROW 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury (80%), środki własne gminy (20%)
3	P-3	45 000,00	2018-2020	środki własne gminy /GOPS (100%)
4	P-4	5 000,00 zł	2018-2020	Środki własne gminy (100%)

- Pierwszym z nich było spotkanie wprowadzające omawiającym założenia Programu Rewitalizacji, wszystkie etapów prac nad jego przygotowaniem..Uczestniczyli w nim radni gminy oraz przedstawiciele Urzędu Gminy, w sumie 30 osób. Spotkanie odbyło się w dn. 24 października 2016 r.
- Spotkanie warsztatowe z dn. 3 listopada 2016 r. w Zwoli Poduchownej. Na spotkaniu warsztatowym, w pierwszej kolejności przedstawione zostały informacje dotyczące podstawowych pojęć z zakresu rewitalizacji, partycypacji społecznej, wyznaczaniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji, celów rewitalizacji oraz korzyści wynikających z opracowywanego Programu Rewitalizacji dla gminy Miastków Kościelny. Następnie, rozpoczęła się część warsztatowa. Uczestnicy spotkania określali mocne i słabe strony gminy Miastkowa Kościelnego oraz wskazywali te obszary, które według nich wymagają rewitalizacji. Zostały one powiązane z wynikami delimitacji obszarów zdegradowanych przeprowadzonej w oparciu o analizę wskaźnikową. Osoby biorące udział w warsztatach proponowali również działania, które wpłynęłyby na poprawę negatywnych zjawisk występujących na danym obszarze. W spotkaniach wzięło udział 18 osób w dużej części z obszarów rewitalizacji. Byli to mieszkańcy gminy, przedstawiciele instytucji samorządowych, sołtysi. Informacja o spotkaniu była szeroko rozpowszechniana m.in. poprzez strony internetowe: www.miastkowkoscielny.pl, tablicę ogłoszeń w Urzędzie Gminy, sołtysów.
- Badanie ilościowe (ankiety CAWI i PAPI) – było ono prowadzone **w okresie od 16 do 30 listopada 2016**. Wzięło w nim udział 66 z niemal wszystkich sołectw gminy Miastków Kościelny.. Ankieta była szeroko rozpowszechniana wśród mieszkańców gminy. Dostępna była na stronach internetowych www.miastkowkoscielny.pl i BIP, tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz na spotkaniach rad sołeckich. Mieszkańcy mieli możliwość przekazania wypełnionej ankiety listownie, mailowo, osobiście do Urzędu Gminy lub bezpośrednio sołtysowi.
- Konsultacje społeczne w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – były prowadzone **w okresie od 23 listopada do 23 grudnia 2016 r.** Informacja o konsultacjach była dostępna na stronach internetowych www.miastkowkoscielny.pl i BIP, tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz na spotkaniach rad sołeckich. W trakcie konsultacji społecznych nie wniesiono żadnych uwag.
- Konsultacje społeczne Gminnego Programu Rewitalizacji dla gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020 były prowadzone **w okresie od 23 grudnia 2016 r. do 04 lutego 2017 r.**

Rewitalizacji będzie wójt gminy. W skład Zespołu zostaną zaproszeni mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych, sektora gospodarczego, proboszcz parafii w Zwoli Poduchownej, sołtys, radni oraz reprezentanci Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych samorządu. Liczba członków Komitetu oraz podmioty, jakie będą oni reprezentować, będzie zależać od chęci włączenia się zaproszonych osób do tego ciała doradczego. Planowana częstotliwość spotkań – raz na kwartał.

W celu szerokiego informowania społeczności lokalnej o całym procesie rewitalizacji zostanie również utworzona zakładka „Rewitalizacja” na stronie internetowej gminy www.miastkowkoscielny.pl. Będą na niej zamieszczane:

- Program Rewitalizacji dla gminy Miastków Kościelny na lata 2016-2020
- Informacje o składzie Komitetu i możliwości kontaktu z nim
- Formularz do zgłaszania wniosków, uwag i propozycji dotyczących procesu rewitalizacji
- Informacje na temat wdrażania procesu rewitalizacji
- Roczne sprawozdania z zakresu realizacji Programu
- Wykaz zrealizowanych inwestycji.

6.2. System monitoringu oraz aktualizacji projektów

Proces monitoringu to okresowa kontrola i ocena stopnia realizacji poszczególnych projektów zawartych w Programie Rewitalizacji. Jest to podstawowy warunek skutecznej i właściwej realizacji przedmiotowego dokumentu. Pozwala on na kontrolę realizacji zaplanowanych działań, weryfikację osiągniętych rezultatów oraz ocenę zgodności z postawionymi celami. Organem odpowiedzialnym za monitoring jest Rada Gminy przy szerokim udziale Komitetu ds. Rewitalizacji oraz mieszkańców gminy w ramach partycypacji społecznej. **Będzie on przeprowadzany raz do roku.** Ocena Programu nastąpi w oparciu o wartości wskaźników przyjętych jako mierniki przeprowadzania procesu rewitalizacji (tabela 60) oraz wskaźniki przypisane do każdego projektu (karty projektów)

Tabela 60 Zestawienie wskaźników realizacji Programu Rewitalizacji

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2015 r.)	Wartość docelowa wskaźnika (2020 r.)	Źródło danych
Wskaźniki rezultatu			
Cel 1.1			

realizacji założonych celów. Na koniec trwania Programu Rewitalizacji w 2020 roku cały dokument zostanie poddany ewaluacji ex-post. Pozwoli ona na kompleksową ocenę efektów realizacji podjętych działań, określenie stopnia osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, jak również zostaną podjęte kroki zmierzające do wyznaczenia kierunków rewitalizacji na następne lata w gminie Miastków Kościelny.

6.3. Ocena oddziaływania na środowisko Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), projekt niniejszego dokumentu zostanie skonsultowany z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

7. Załączniki

7.1. Spis tabel

Tabela 1 Zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców	14
Tabela 2 Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	14
Tabela 3 Liczba osób zameldowanych i wymeldowanych w gminie	14
Tabela 4 Stan ludności gminy Miastków Kościelny w podziale na sołectwa	15
Tabela 5 Ludność gminy Miastków Kościelny wg ekonomicznych grup wieku i płci w latach 2011-2015	16
Tabela 6 Struktura społeczeństwa gminy Miastków Kościelny wg wieku ekonomicznych grup oraz wskaźniki obciążenia demograficznego	16
Tabela 7 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci...19	19
Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych w podziale na jego rodzaj (2015 r.).....	19
Tabela 9 Udział osób korzystających z pomocy społecznej (%).....	20
Tabela 10 Liczba rodzin objętych wsparciem ośrodka pomocy społecznej	20
Tabela 11 Przestępczość w gminie Miastków Kościelny (2015 r.)	22
Tabela 12 Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	23
Tabela 13 Stowarzyszenia w gminie Miastków Kościelny	24
Tabela 14 Frekwencja wyborcza (%).....	27
Tabela 15 Pomniki przyrody w Gminie Miastków Kościelny.....	30
Tabela 16 Długość wodociągów (km) w gminie Miastków Kościelny	32
Tabela 17 Osoby korzystające z wodociągów w % ogółu mieszkańców wsi (dotyczy terenów wiejskich)	32
Tabela 18 Długość kanalizacji (km) w gminie Miastków Kościelny.....	32
Tabela 19 Osoby korzystające z kanalizacji w % ogółu mieszkańców (dotyczy terenów wiejskich).....	33
Tabela 20 Osoby korzystające z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców wsi	33
Tabela 21 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	34

7.2. Spis schematów i wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w gminie Miastków Kościelny w latach 2007-2015.....	14
Wykres 2 Struktura ludności gminy Miastków Kościelny wg ekonomicznych grup wieku (2015 r.)	17
Wykres 3 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	18
Wykres 4 Przestępstwa ogółem na 1000 mieszkańców (2015 r.)	23
Wykres 5 Udział procentowych miejscowości, z których pochodzili respondenci	56
Wykres 6 Czy Pana/Pani zdaniem gmina Miastków Kościelny wymaga ożywienia gospodarczego, społecznego, przestrzenno-środowiskowego?.....	57
Wykres 7 Najpoważniejsze problemy związane, z jakością życia w gminie Miastków Kościelny.....	58
Wykres 8 Najpoważniejsze problemy społeczne gminy Miastków Kościelny	59
Wykres 9 Najpoważniejsze problemy ekonomiczne w gminie Miastków Kościelny	60

7.3. Spis map

Mapa 1 Mapa gminy Miastków Kościelny.....	13
Mapa 2 Elementy zabytkowe w gminie Miastków Kościelny.....	38
Mapa 3 Mapa obszaru zdegradowanego dla gminy Miastków Kościelny.....	69
Mapa 4 Mapa obszaru do rewitalizacji w gminie Miastków Kościelny.....	72

7.4. Załączniki

Załącznik 1 – Mapa geodezyjna obszaru rewitalizacji w skali 1: 5000